

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA KOMORA
Ulica grada Vukovara 78, 10116 Zagreb, HRVATSKA
Tel: +385 (01) 6109 809 Fax: +385 (01) 6109 810
komora@komora.hr www.komora.hr
OIB: 70354371893

KLASA: 024-01/20-01/45
UR.BROJ: 04-01-20-01
U Zagrebu, 20.05.2020.

ZAPISNIK S 3. SJEDNICE ODBORA ZA VINOGRADARSTVO I VINARSTVO

koja se održala u srijeda 19. svibnja 2020. godine s početkom u 19.00 sati putem online aplikacije ZOOM.

Nazočni članovi: Predsjednik Odbora Josip Vrbanek, Željko Anđbaka, Jasna Čačić, Mladen Papak, Lovro Guštin.

Ostali nazočni: Tajana Radić, Krunoslav Dugalić

Za sastanak je bio predložen sljedeći **Dnevni red:**

1. Usvajanje Zapisnika s prethodne sjednice
2. Izvještaj predsjednika o sastanku s ministricom
3. Rasprava o trenutnoj situaciji u sektoru vinogradarstva i vinarstva
4. Prijedlozi pomoći sektoru vinogradarstva
5. Razno

Ad1. Usvajanje Zapisnika s prethodne sjednice

Dnevni red je prihvaćen jednoglasno.

Ad.2. Izvještaj predsjednika o sastanku s ministricom

Vrbanek je iznio izvještaj sa sastanka u Ministarstvu poljoprivrede koji se održao u ponedjeljak 18. svibnja 2020. godine s početkom u 13.00 sati. Na sastanku su prisustvovali predstavnici HGK, vinarija; Badel, Galić vina, Kutjevo, Iločki podrumi, Agrolaguna, Belje, Benvenuti itd., Ministarstva poljoprivrede, Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu

Predstavnici HGK predstavili su probleme vezane za pad prodaje vina uzorkovanih korona krizom. Naglašeno je da se očekuje pad prodaje od 30 do 50%, poglavito buteljiranih vina. Pad prodaje bi mogao biti značajniji kod manjih vinara dok se nadaju da će prodaja u manjem postotku pasti u slučaju većih vinarija i prodaje putem trgovačkih lanaca. Pad prodaje direktno utječe na problem likvidnosti i prekomjernih zaliha vina koje će prouzrokovati probleme u otkupu i preradi grožđa iz berbe 2020. godine. Jedan od načina rješenja je potpora za skladištenje vina ili destilacija viškova. Međutim problem destilacije vina je niska cijena, s obzirom na troškove proizvodnje velikog broja proizvođača. Očekuje se da bi i HBOR/HAMAG mogli ponuditi posebne kreditne linije za sektor vinarstva. S obzirom na

potencijalni problem nove berbe poželjne su mjere potpore za otkup grožđa ili produljenje odgode plaćanja otkupljenog grožđa (danas je zakonska obveza 30 dana).

Predstavnici Ministarstva, prvenstveno Ministrica i pomoćnik ministrice Krunoslav Karalić prezentirali su mjere koje se planiraju donijeti. Prije svega su naglasili da je objavljena uredba za potporu za skladištenje vina. Do kraja tjedna bi trebala biti definirana mjera koja mora proći suglasnost u komisiji. Pokušalo bi se plasirati putem ove mjere 40-42 milijuna kuna, odnosno po proizvođaču do 30% zaliha vina na iznos od 60 lipa za maksimalno 3 mjeseca (ukupno 1,80 kuna). S obzirom na ukupne zalihe vina od preko 70 milijuna litara (zalihe proizvođača na dan 31.07.2019. – iznose 70.135.070 litara) ovime bi se sufinanciralo preko 20 milijun litara vina. Sa HBOR-om će provjeriti mogućnost kreditiranja i kao problem vide izdavanje jamstva. Trenutno postupak se vodi preko Fina-e, na način da Fina vrši rangiranje korisnika, a HBOR vodi daljnju obradu. Kamatna stopa je na razini 2,26 %. Mole se informacije vezano za potrebna sredstva koje bi vinari trebali kako bi pokrili troškove skladištenja i proizvodnje iz berbe 2020. godine. Teško se može naći način da se sufinancira otkup grožđa zbog Uredbi na razini EU, ali svakako će se pokušati provjeriti način direktne pomoći vinogradarima, potencijalno na razini proizvodne površine.

Nadalje od strane predstavnika HPK zamoljeno je da se ubrzaju kreditni zahtjevi putem HBOR-a i HAMAG-a s obzirom da nam nova berba vro brzo stiže. Također se moli za produljenje svih rokova provedbe projekata u sklopu vinske otmotnice i EPFRR na minimalno 1 godinu te da se u najkraćem roku vrši isplata potpore za projekte koji su trenutno u fazi obrade isplata. Predložena je i komunikacija sa Ministarstvom turizma i ugostiteljima kako bi se ojačala prodaja domaćeg vina.

Ministrica je naglasila da se svakodnevno prati obrada projekata i kreditnih zahtjeva putem HBOR i HAMAG, a da statistički isplate koje vodi APPRRR su i veće nego prijašnjih godina. Provjeriti će se mogućnost produljenja rokova za realizaciju kredita na godinu dana.

Istaknut je problem plaćanja naknada Fondu za zaštitu okoliša koji je veliki trošak za vinare te su iz ministarstva tražili detaljnije informacije o kojim iznosima se točno radi kako bi mogli provjeriti situaciju sa Ministarstvom zaštite okoliša oko smanjenja ili prolongiranja navedenih naknada.

Detaljno je opisan problem plasmana vina na domaćem tržištu i pritisak koji vrši uvozno vino te je zamoljeno da se u razgovorima sa predstavnicima trgovačkih lanaca i uvoznika naglasi važnost domaće proizvodnje što je prihvaćeno od strane ministarstva, te je planiran uskoro sastanak ministarstva sa trgovačkim lancima na kojem će jedna od tema biti i vino.

Ad.3. Rasprava o trenutnoj situaciji u sektoru vinogradarstva i vinarstva

Prodaja buteljiranog vina koje je okosnica većine vinara je stala zbog pada HoReCa segmenta (prodaje u ugostiteljskim objektima koji su zatvoreni jednostavno nema). Utjecaj je značajan i na rinfuzno vino. Također većina vinara plasira vino direktno ili indirektno kroz turizam. S obzirom na veliku neizvjesnost turističke sezone pred-narudžbe vina su stale, a izvjestan je i pad prodaje tokom godine. Direktna prodaja u samim vinarijama je također stala. Postoje pokušaji prodaje putem interneta i direktne dostave, ali i to je vrlo ograničeno zbog visokih troškova distribucije i još uvijek ne donosi značajnije prihode. Također vino kao roba višeg standarda potrošačima jednostavno nije trenutno u fokusu. Svi ovi problemi su prouzrokovali dramatičnu nelikvidnost vinara koji su tek završili ciklus proizvodnje vina iz prethodnih berbi te su upravo sada planirali doći do prvih značajnijih prihoda kojih zbog COVID-19 jednostavno

nema. Privremena je nemogućnost prodaje putem HoReCa kanala te očekivana pad prometa srednjoročno u ovom segmentu prodaje zbog otežanih uvjeta rada – značajan negativan utjecaj na proizvođače koji su se bazirali na buteljirana vina. Osim navedenog nemogućnost je direktne prodaje u vinarijama i pružanja degustacija vina te očekivani pad prihoda srednjoročno u ovom segmentu; Očekivani pad prodaje srednjoročno i dugoročno u svim segmentima prodaje zbog manje potrošnje stanovništva uzrokovano nadolazećom recesijom i očekivanog smanjenja potrošnje u nadolazećim turističkim sezonama. Problem likvidnosti vinara zbog značajno smanjene prodaje u trenutku kada se upravo završava proizvodni ciklus iz prethodnih berbi sa značajnim troškovima proizvodnje (trošak grožđa, enoloških preparata, ambalaže, itd.); Izvanredni troškovi skladištenja vina koje nije plasirano na tržište. S obzirom na navedeno očekuje se veliki problem berbe 2020. godine zbog zaliha vina koje će onemogućiti proizvodnju i skladištenje novih količina vina. Očekuju se veliki problemi u otkupu grožđa, a i vlastita proizvodnja grožđa većine proizvođača bi djelomično mogla ostati u vinogradima. Napominjemo da prema prvim procjenama, zbog izuzetno dobrih klimatskih uvjeta, očekuje se da bi berba 2020. mogla biti vrlo dobra, te je to dodatan značajan gubitak za proizvođače ukoliko neće biti u mogućnosti vršiti vinifikaciju u najboljim uvjetima. Financiranje novih projekata i investicija su stopirane. Banke su stopirale odobravanje financijskih kredita te je vrlo neizvjesno kako će projekti koji imaju odobrenu bespovratnu potporu (vinska omotnica ili EPFRR) ishoditi sredstva za financiranje. Vinogradi koji zahtijevaju konstantnu njegu i ulaganja upitno je kako će se održavati u ovim teškim vremenima što može dodatno naštetiti proizvođačima kroz sljedećih nekoliko berbi. Bojazan je da određeni proizvođači neće prebroditi krizu te postoji bojazan za daljnje smanjenje površina pod vinogradima.

Ad.4. Prijedlozi pomoći sektoru vinogradarstva i vinarstva:

Iz navedenih razloga Odbor smatra kako je potrebno

- Omogućavanje brzih i jednostavnih kreditnih linija za vinogradare i vinare. Do nedavno su se mogla koristiti HAMAG COVID-19 obrtna sredstva, ali je taj program iznenada prekinut, a upitan je rok obrade pristiglih prijava. Predlaže se pokretanje novog programa sa ciljem pomoći sektoru vina.
- Financiranje otkupa grožđa u berbi 2020. kroz bespovratnu potporu ili omogućavanje dodatnih obrtnih sredstava putem HBOR ili HAMAG kredita;
- Produljenje svih rokova realizacije projekata kroz vinsku omotnicu i EPFRR na minimalno godinu dana;
- Što brža i jednostavnija isplata bespovratnih potpora za projekte koji su trenutno u fazi obrade isplata;
- Destilacija vina koja se predlaže vrlo vjerojatno neće ublažiti utjecaj krize za manje vinare te oni koji su se bazirali na vrhunska buteljirana vina. Predložene cijene destilacije ne pokrivaju niti osnovne troškove proizvodnje vina, a u prošlosti kroz mjere vinske omotnice upravo su se promovirala ulaganja u viši rang tehnologije. Osim toga upravo su mali proizvođači i oni koji su se bazirali na buteljirana vina najviše pogođeni ovom krizom zbog uske tržišne povezanosti sa HoReCa segmentom. Za takve proizvođače moraju se kreirati dodatne mjere pomoći.

Ad.5. Razno

Zaključak:

dr.sc. Jasna Čačić i Josip Vrbanek će kontaktirati kolege iz Odbora Copa-Cogeca, te kolege iz Njemačke i Austrije kako bi se saznalo više informacija vezano za promotivne kampanje ruralnog turizma za domaće stanovništvo;

dr.sc. Krunoslav Dugalić će razgovarati s ministricom da se organizira sastanka s Ministarstvom turizma kako bi se aktivirao sektor ugostiteljstva na veću potrošnju vina domaćih proizvođača kroz dodatne financijske stimulacije u obliku obrtnih sredstava za kupnju lokalnih proizvoda.

Tajana Radić će kontaktirati HOK radi jačanja suradnje Odbora i članova HOK-a.

Zapisnik sastavila: Tajana Radić

Hrvatska poljoprivredna komora
Predsjednik Odbora za vinogradarstvo i vinarstvo
Josip Vrbanek